

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра соціально-економічної географії і регіонаознавства
імені Костянтина Немця

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету геології,
географії, рекреації і туризму

Віліна ПЕРЕСАДЬКО

сергій 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

MANAGEMENT OF TOURIST AND RECREATIONAL ACTIVITIES (УПРАВЛІННЯ ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ)

рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
галузь знань	<u>10. Природничі науки</u>
спеціальність	<u>106. Географія</u>
освітня програма	<u>Географія рекреації і туризму</u>
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>
факультет	<u>геології, географії, рекреації і туризму</u>

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму

«26» серпня 2024 року, протокол № 8

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Людмила КЛЮЧКО, к. геогр. н., доцент кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства імені Костянтина Немця

Програму схвалено на засіданні кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства імені Костянтина Немця

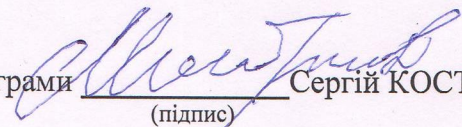
Протокол від «26» серпня 2024 року № 9

Завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства імені Костянтина Немця

(підпис) Людмила НЕМЕЦЬ

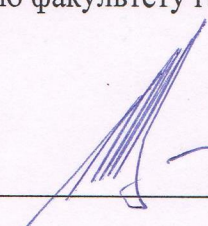
Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Географія рекреації та туризму»

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис) Сергій КОСТРИКОВ

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету геології, географії, рекреації і туризму

Протокол від «26» серпня 2024 року № 7

Голова науково-методичної комісії факультету геології, географії, рекреації і туризму

Олександр ЖЕМЕРОВ

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «*Management of tourist and recreational activities*» / «*Управління туристсько-рекреаційною діяльністю*» (англійською мовою) складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра за спеціальністю 106 Географія освітньою програмою «Географія рекреації та туризму».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – формування у студентів спеціальних теоретичних знань та практичних навичок основних положень теорії і практики управління туристсько-рекреаційною діяльністю в умовах ринкових відносин.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- засвоєння теоретико-методологічних основ управління туристсько-рекреаційною діяльністю, зокрема вивчення основних понять та категорій управління туристсько-рекреаційною діяльністю;
- визначення особливостей туристсько-рекреаційної діяльності як об'єкта управління;
- ознайомлення з основними етапами розвитку управління туристсько-рекреаційною діяльністю;
- вивчення системи і структури управління туристсько-рекреаційною діяльністю;
- вивчення політики в галузі туризму та рекреації в Україні;
- формування у здобувачів вищої освіти фахового розуміння особливостей стратегічного регіонального розвитку туризму та рекреації на прикладі роботи основних органів державної влади в галузі туризму України;
- дослідження процесів організації стратегічного регіонального розвитку туризму та рекреації України;
- вивчення зарубіжного досвіду стратегічного регіонального розвитку туризму та рекреації, його узагальнення для адаптації в Україні;
- формування вмінь визначення та характеристики основних проблем та напрямів розвитку стратегічного регіонального розвитку туризму та рекреації;
- формування практичних навичок роботи щодо використання методів стратегічного регіонального розвитку туризму.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

<i>1.5. Характеристика навчальної дисципліни</i>	
Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	
Семестр	
2-й	
Лекції	
12 год.	
Практичні заняття	
12 год.	
Самостійна робота	
96 год.	

1.6. Заплановані результати навчання:

- ✓ *Формування інтегральних компетенцій згідно освітньо-професійної програми «Географія рекреації та туризму»: здатність розв'язувати складні задачі та прикладні проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері географії рекреації та туризму, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.*
- ✓ *Формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей:*
ЗК 5. Здатність працювати в команді. **ЗК 6.** Здатність спілкуватися іноземною мовою. **СК 4.** Здатність розробляти та сприяти впровадженню регіональних програм сталого розвитку територій, здійснювати геопланування територій різного ієрархічного рівня.
СК 5. Здатність здійснювати фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, процесів глобалізації, регіоналізації та урбанізації у світі, проводити їхню геоекологічну й суспільно-географічну експертизу та моніторинг. **СК 7.** Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні проблем природокористування, геопланування, міського та регіонального розвитку, рекреації та туризму оцінювати можливі ризики, соціально-економічні та екологічні наслідки управлінських рішень у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку.
СК 9. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти на засадах компетентнісного підходу. **СК 11.** Здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички

для проведення комплексного географічного аналізу туристсько-рекреаційної діяльності окремих територій.

- ✓ *Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Географія рекреації і туризму» студенти повинні досягти таких результатів навчання:*
 - ПР02.** Оцінювати результати власної роботи, демонструвати уміння працювати в команді.
 - ПР03.** Вільно спілкуватися із професійних і наукових питань іноземною мовою.
 - ПР05.** Вміти виявляти, ставити та розв'язувати науково-прикладні проблеми, здійснювати критичну оцінку прийнятих рішень.
 - ПР07.** Брати участь у розробленні програм та стратегій міського та регіонального розвитку, плануванні територій різного ієрархічного рівня.
 - ПР09.** Проводити фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, здійснювати їхню геоекологічну і соціально-економічну експертизу та моніторинг.
 - ПР11.** Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні та геоекологічні наслідки реалізації управлінських рішень у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку, рекреації та туризму.
 - ПР13.** Здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти, розробляти необхідне для цього навчально-методичне та інформаційне забезпечення.
 - ПР14.** Аналізувати потенціал територій щодо здійснення туристсько-рекреаційної діяльності.
- ✓ *Студенти повинні знати та вміти:* мати уявлення про основні поняття та управлінські категорії в туристсько-рекреаційній діяльності; структуру управління туристсько-рекреаційною діяльністю; знати і вміти використовувати функції та принципи управління туристсько-рекреаційною діяльністю; знати методи управління у сфері туризму та рекреації; стиль керівництва туристичною фірмою; методи прийняття рішень; основні напрямки раціональної організації праці; форми ділового спілкування; мати навички прийняття управлінських рішень; визначення ефективності управління в туристсько-рекреаційній діяльності.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Chapter 1. Theoretical and methodological principles of management in tourist and recreational activities

Розділ 1. Теоретико-методологічні засади управління в туристсько-рекреаційній діяльності

Topic 1. The essence and content of tourist and recreational management

Тема 1. Сутність і зміст управління туристсько-рекреаційною діяльністю

Introduction to the course. Tourist and recreation as a branch of scientific knowledge. The essence and importance of tourism and recreation. The main social functions of tourism and recreation. Economic efficiency of tourism and recreation. Tourism and recreation as an economic system and a type of economic activity. Factors influencing the activity of the tourism and recreation industry. Organizational and management process in tourism and recreation. Basic concepts and management categories in tourism and recreation: recreation, tourism, tourist and recreation resources, recreational activity, tourist activity, tourist and recreation activity, tourist service, tourist product, etc. Tourist and recreation system as an object of management. Components of the tourist and recreation system. Tourist and recreation region, tourist organization, tourist enterprises. Organizational structures of management in tourism and recreation.

Features of management in tourism and recreation: evolution and modernity, optimality of scientific approaches to management in the management of tourism and recreation activities.

The concept of sustainable development in tourism and recreation activities.

Вступ до дисципліни. Туристсько-рекреаційна діяльність як галузь наукового пізнання. Сутність та важливість туристсько-рекреаційної діяльності. Основні соціальні функції туристсько-рекреаційної діяльності. Економічна ефективність туристсько-рекреаційної діяльності. Туризм та рекреація як економічна система та вид економічної діяльності. Чинники впливу на діяльність туристсько-рекреаційної галузі. Організаційно-управлінській процес у туристсько-рекреаційній діяльності. Основні поняття та управлінські категорії в туристсько-рекреаційній діяльності: рекреація, туризм, туристсько-рекреаційні ресурси, рекреаційна діяльність, туристична діяльність, туристсько-рекреаційна діяльність, туристична послуга, туристичний продукт тощо. Туристсько-рекреаційна система як об'єкт управління. Складові туристсько-рекреаційної системи. Туристсько-рекреаційний регіон, туристична організація, туристичні підприємства. Організаційні структури управління в туристсько-рекреаційній діяльності.

Особливості менеджменту в туризмі та рекреації: еволюція та сучасність, оптимальність наукових підходів менеджменту в управлінні туристсько-рекреаційною діяльністю.

Концепція сталого розвитку в туристсько-рекреаційній діяльності.

Topic 2. Functional orientation of tourist and recreational activities management

Тема 2. Функціональна спрямованість управління туристсько-рекреаційною діяльністю

The concept and classification of management functions. Planning as a general function of management of the tourist and recreation activities. Organization as a general function of tourist and recreation management. Motivation as a management function and its features in tourism and recreation. Control as a management function and its features in tourism and recreation. Optimality of scientific approaches to management in the management of the tourist and recreation activities.

Поняття і класифікація функцій управління. Планування як загальна функція менеджменту туристсько-рекреаційної діяльності. Організація як загальна функція управління туристсько-рекреаційною діяльністю. Мотивація як функція управління і її особливості в туристсько-рекреаційній діяльності. Контроль як функція управління і її особливості в туристсько-рекреаційній діяльності. Оптимальність наукових підходів менеджменту в управлінні туристсько-рекреаційною діяльністю.

Topic 3. Management methods in tourist and recreation activities

Тема 3. Методи управління в туристсько-рекреаційній діяльності

The concept, essence and classification of the management methods. Marketing as a management method. Economic methods of administration in management. Administrative (organizational and administrative) management methods. Socio-psychological management methods. Methods of assessing the tourist and recreation potential of the territory.

Поняття, сутність і класифікація методів управління. Маркетинг як метод управління. Економічні методи управління в менеджменті. Адміністративні (організаційно-розпорядчі) методи управління. Соціально-психологічні методи управління. Методи оцінювання туристсько-рекреаційного потенціалу території.

Chapter 2. Foreign models of state participation in the regulation of the development of tourism and recreation

Розділ 2. Зарубіжні моделі державної участі в регулюванні процесу розвитку туризму та рекреації

Topic 4. Foreign experience of strategic regional tourism development. Foreign experience of strategic regional development of US tourism

Тема 4. Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму. Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму США

U.S. government policy in the field of tourism. Regulatory and institutional support for the strategic regional development of US tourism. The main directions of the work of public authorities on the strategic regional development of US tourism. Promotion of domestic tourism in the United States. Implementation of U.S. tourism projects in the field of strategic regional development of tourism.

Державна політика США в сфері туризму. Нормативно-правове та інституційне забезпечення стратегічного регіонального розвитку туризму США. Основні напрями роботи органів державної влади щодо стратегічного регіонального розвитку туризму США. Промоція внутрішнього туризму в США. Реалізація туристичних проєктів США у сфері стратегічного регіонального розвитку туризму.

Topic 5. Foreign experience of strategic regional development of tourism in Canada

Тема 5. Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму Канади

Characteristics of the main public authorities in the field of strategic regional development of tourism in Canada. Strategic support for certain types of tourism in Canada. Formation of Canada's tourist image as a strategic direction of the country's regional tourism development.

Характеристика основних органів державної влади у сфері стратегічного регіонального розвитку туризму Канади. Стратегічна підтримка окремих видів туризму в Канаді. Формування туристичного іміджу Канади як стратегічний напрям регіонального розвитку туризму країни.

Topic 6. Foreign experience of strategic regional development of tourism in Italy

Тема 6. Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму Італії

Characteristics of the main public authorities in the field of strategic regional development of tourism in Italy. Licensing and certification of tourist services in Italy. Formation of the strategy for the regional development of tourist national products in Italy.

Характеристика основних органів державної влади у сфері стратегічного регіонального розвитку туризму Італії. Ліцензування та сертифікація туристичних послуг в Італії. Формування стратегії регіонального розвитку туристичних національних продуктів в Італії.

Topic 7. Foreign experience of strategic regional development of tourism in Japan

Characteristics of the main state authorities in the field of strategic regional development of tourism in Japan. Activities of the Tourism Policy Council and the Interagency Coordinating Council for Tourism of Japan. Department of Tourism, Ministry of Transport of Japan. The Basic Law of Japan "On Tourism". Japan Association for Travel Agencies ("JATA"). Japan National Tourism Organization ("JNTO").

Тема 7. Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму Японії

Характеристика основних органів державної влади у сфері стратегічного регіонального розвитку туризму Японії. Діяльність Ради по туристичній політиці і Міжвідомчої координаційної ради з туризму Японії. Департамент з туризму Міністерства транспорту Японії. Основний Закон Японії «Про туризм». Японська асоціація туристичних агентств («JATA»). Японська національна туристична організація («JNTO»).

Chapter 3. State regulation of tourist and recreational activities in Ukraine

Розділ 3. Державне регулювання туристсько-рекреаційної діяльності в Україні

Topic 8. Policy in the field of tourism and recreation in Ukraine

The main tasks and directions of tourist policy in Ukraine. Methods of tourist policy in Ukraine. Public authorities that carry out tourist policy in Ukraine. Organizational structure of management of the regional development of tourism. Regional policy as the basis for managing the strategic regional development of tourism. Adoption of tourism development programs in the regions of Ukraine.

Тема 8. Політика в галузі туризму та рекреації в Україні

Основні завдання та напрямки туристичної політики в Україні. Методи туристичної політики в Україні. Органи державної влади, які здійснюють туристичну політику в Україні. Організаційна структура управління регіональним розвитком туризму. Регіональна політика як основа управління стратегічним регіональним розвитком туризму. Прийняття програм розвитку туризму в областях України.

Topic 9. The role of the Ministry for Development of Communities and Territories of Ukraine for the strategic regional development of tourism

The main tasks of the Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine in the tourism industry of Ukraine. Structure of the Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine. Adoption of the State Regional Development Strategy for 2021-2027 and the impact of its strategic and operational goals on the tourism industry of Ukraine.

Тема 9. Роль Міністерства розвитку громад та територій України для стратегічного регіонального розвитку туризму

Основні завдання Міністерства розвитку громад та територій України у туристичній галузі України. Структура Міністерства розвитку громад та територій України. Прийняття Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та вплив її стратегічних та оперативних цілей на туристичну галузь України.

Topic 10. Local self-government in the management system of the regional tourism development.

Тема 10. Місцеве самоврядування в системі управління регіональним розвитком туризму

The essence, theoretical sources and historical features of the formation and development of local self-government in Ukraine. The system of local self-government in different countries and in Ukraine at the present stage. The powers of local self-government bodies in the tourism industry.

Сутність, теоретичні джерела та історичні особливості становлення і розвитку місцевого самоврядування в Україні. Система місцевого самоврядування в різних країнах та в Україні на сучасному етапі. Повноваження органів місцевого самоврядування в туристичній галузі.

Topic 11. Strategic regional development of the tourist potential of Ukraine

Strategic regional development of the tourist potential of Right-Bank Ukraine: the tourist potential of historical Podillia (Vinnytsia, Ternopil, Khmelnytskyi regions), the tourist potential of historical Volyn (Volyn, Rivne,

Zhytomyr regions) and the tourist potential of historical Kyiv region (Kyiv, Cherkasy regions). Strategic regional development of the tourist potential of Left-Bank Ukraine: the tourist potential of Poltava region and the tourist potential of Chernihiv region. Strategic regional development of the tourist potential of Slobozhanshchyna: the tourist potential of Kharkiv region and the tourist potential of Sumy region. Strategic regional development of the tourist potential of Western Ukraine: the tourist potential of historical Galicia (Lviv, Ivano-Frankivsk regions), the tourist potential of Bukovina (Chernivtsi region) and the tourist potential of Transcarpathia (Transcarpathian region). Strategic regional development of the tourist potential of Steppe (Southern) Ukraine: the tourist potential of Odessa, Mykolaiv, Kherson, Zaporizhia, Dnipropetrovsk, Kirovohrad, Donetsk and Luhansk regions.

Тема 11. Стратегічний регіональний розвиток туристичного потенціалу України

Стратегічний регіональний розвиток туристичного потенціалу Правобережної України: туристичний потенціал історичного Поділля (Вінницька, Тернопільська, Хмельницька обл.), туристичний потенціал історичної Волині (Волинська, Рівненська, Житомирська обл.) та туристичний потенціал історичної Київщини (Київська, Черкаська обл.). Стратегічний регіональний розвиток туристичного потенціалу Лівобережної України: туристичний потенціал Полтавської області і туристичний потенціал Чернігівської області. Стратегічний регіональний розвиток туристичного потенціалу Слобожанщини: туристичний потенціал Харківської області і туристичний потенціал Сумської області. Стратегічний регіональний розвиток туристичного потенціалу Західної України: туристичний потенціал історичної Галичини (Львівська, Івано-Франківська обл.), туристичний потенціал Буковини (Чернівецька обл.) і туристичний потенціал Закарпаття (Закарпатська обл.). Стратегічний регіональний розвиток туристичного потенціалу Степової (Південної) України: туристичний потенціал Одеської, Миколаївської, Херсонської, Запорізької, Дніпропетровської, Кіровоградської, Донецької та Луганської областей.

Topic 12. Examples of adaptation of foreign practices of strategic regional development of tourism and recreation in Ukraine

The role of international organizations in regulating and managing strategic regional development of tourism. Implementation of international projects in the field of tourism in the regions of Ukraine.

Тема 12. Приклади адаптації зарубіжних практик стратегічного регіонального розвитку туризму та рекреації в Україні

Роль міжнародних організацій у регулюванні та управлінні стратегічним регіональним розвитком туризму. Реалізація міжнародних проєктів в галузі туризму в регіонах України.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Теоретико-методологічні засади управління в туристсько-рекреаційній діяльності						
Тема 1. Сутність і зміст управління туристсько-рекреаційною діяльністю	12	2	2			10
Тема 2. Функціональна спрямованість управління туристсько-рекреаційною діяльністю	9	2				5
Тема 3. Методи управління в туристсько-рекреаційній діяльності	10	2				8
Разом за розділом 1	31	6	2			23
Розділ 2. Зарубіжні моделі державної участі в регулюванні процесу розвитку туризму та рекреації						
Тема 4. Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму. Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму США	11	2	2			8
Тема 5. Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму Канади	9					8
Тема 6. Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму Італії	9		2			7
Тема 7. Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму Японії	9		2			7
Разом за розділом 2	38	2	6			30
Розділ 3. Державне регулювання туристсько-рекреаційної діяльності в Україні						
Тема 8. Політика в галузі туризму та рекреації в Україні	10	2				8
Тема 9. Роль Міністерства	10	2				8

розвитку громад та територій України для стратегічного регіонального розвитку туризму						
Тема 10. Місцеве самоврядування в системі управління регіональним розвитком туризму	9		2			8
Тема 11. Стратегічний регіональний туристичний розвиток потенціалу України	11					10
Тема 12. Приклади адаптації зарубіжних практик стратегічного регіонального розвитку туризму та рекреації в Україні	11		2			9
Разом за розділом 3	51	4	4			43
Усього годин	120	12	12			96

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	The essence and content of tourism and recreation management Сутність і зміст управління туристсько-рекреаційною діяльністю	2
2.	Foreign experience of the strategic regional tourism development in the USA Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму США	2
3.	Foreign experience of the strategic regional tourism development in Canada Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму Канади	
4.	Foreign experience of the strategic regional tourism development in Italy Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму Італії	2
5.	Foreign experience of the strategic regional tourism development in Japan Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму Японії	2
6.	Local self-government in the management system of the regional tourism development Місцеве самоврядування в системі управління регіональним розвитком туризму	2
7.	Strategic regional development of the tourism potential of Ukraine Стратегічний регіональний розвиток туристичного потенціалу України	

8.	Examples of adaptation of foreign practices of the strategic regional development of tourism and recreation in Ukraine Приклади адаптації зарубіжних практик стратегічного регіонального розвитку туризму та рекреації в Україні	2
	<i>Разом</i>	12

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
Chapter 1. Розділ 1.	Theoretical and methodological principles of management in tourism and recreational activities Теоретико-методологічні засади управління в туристсько-рекреаційній діяльності	23
1.	<p>Study of the topic: <i>The essence and content of management of tourist and recreation activities</i> on the following issues: Tourism and recreation as an economic system and a type of economic activity. Factors influencing the activities of the tourism and recreation industry. Organizational and management process in tourism and recreation. Basic concepts and management categories in tourism and recreation: recreation, tourism, tourist and recreation resources, recreational activities, tourist activities, tourist and recreation activities, tourist service, tourist product, etc. Tourist and recreation region, tourist organization, tourist enterprises.</p> <p>Опрацювання теми: <i>Сутність і зміст управління туристсько-рекреаційною діяльністю</i> за наступними питаннями: Туризм та рекреація як економічна система та вид економічної діяльності. Чинники впливу на діяльність туристсько-рекреаційної галузі. Організаційно-управлінській процес у туристсько-рекреаційній діяльності. Основні поняття та управлінські категорії в туристсько-рекреаційній діяльності: рекреація, туризм, туристсько-рекреаційні ресурси, рекреаційна діяльність, туристична діяльність, туристсько-рекреаційна діяльність, туристична послуга, туристичний продукт тощо. Туристсько-рекреаційний регіон, туристична організація, туристичні підприємства.</p>	10
2.	<p>Study of the topic: <i>Functional orientation of management of tourist and recreational activities</i> on the following issues: Optimality of scientific approaches to administration in the management of tourist and recreational activities.</p> <p>Опрацювання теми: <i>Функціональна спрямованість управління туристсько-рекреаційною діяльністю</i> за наступними питаннями: Оптимальність наукових підходів менеджменту в управлінні туристсько-рекреаційною діяльністю.</p>	5
3.	Study of the topic: <i>Management methods in tourist and</i>	8

	<p><i>recreation activities</i> on the following issues: Marketing as a management method. Economic methods of administration in management. Administrative (organizational and administrative) management methods. Socio-psychological management methods.</p> <p>Опрацювання теми: <i>Методи управління в туристсько-рекреаційній діяльності</i> за наступними питаннями: Маркетинг як метод управління. Економічні методи управління в менеджменті. Адміністративні (організаційно-розпорядчі) методи управління. Соціально-психологічні методи управління.</p>	
Chapter 2. Розділ 2.	Foreign models of state participation in regulating the process of tourist and recreation development Зарубіжні моделі державної участі в регулюванні процесу розвитку туризму та рекреації	30
4.	<p>Study of the topic: <i>Foreign experience of the strategic regional development of tourism in the USA</i> on the following issues: Regulatory, legal and institutional support for strategic regional development of tourism in the USA.</p> <p>Опрацювання теми: <i>Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму США</i> за наступними питаннями: Нормативно-правове та інституційне забезпечення стратегічного регіонального розвитку туризму США.</p>	8
5.	<p>Study of the topic: <i>Foreign experience of the strategic regional tourism development in Canada</i> on the following issues: Characteristics of the main government authorities in the field of strategic regional tourism development in Canada.</p> <p>Опрацювання теми: <i>Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму Канади</i> за наступними питаннями: Характеристика основних органів державної влади у сфері стратегічного регіонального розвитку туризму Канади.</p>	8
6.	<p>Study of the topic: <i>Foreign experience in the strategic regional development of tourism in Italy</i> on the following issues: Licensing and certification of tourism services in Italy.</p> <p>Опрацювання теми: <i>Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму Італії</i> за наступними питаннями: Ліцензування та сертифікація туристичних послуг в Італії.</p>	7
7.	<p>Study of the topic: <i>Foreign experience in the strategic regional tourism development in Japan</i> on the following issues: Activities of the Tourism Policy Council and the Interagency Coordination Council for Tourism in Japan. Department of Tourism of the Ministry of Transport of Japan.</p> <p>Опрацювання теми: <i>Зарубіжний досвід стратегічного регіонального розвитку туризму Японії</i> за наступними питаннями: Діяльність Ради по туристичній</p>	7

	політиці і Міжвідомчої координаційної ради з туризму Японії. Департамент з туризму Міністерства транспорту Японії.	
Chapter 3. Розділ 3.	State regulation of the tourist and recreational activities in Ukraine Державне регулювання туристсько-рекреаційної діяльності в Україні	43
8.	<p>Study of the topic: <i>Tourist and recreation policy in Ukraine</i> on the following issues: Organizational structure of the management of the regional tourism development. Regional policy as the basis for management of the strategic regional tourism development Adoption of tourism development programs in the regions of Ukraine.</p> <p>Опрацювання теми: <i>Політика в галузі туризму та рекреації в Україні</i> за наступними питаннями: Організаційна структура управління регіональним розвитком туризму. Регіональна політика як основа управління стратегічним регіональним розвитком туризму. Прийняття програм розвитку туризму в областях України.</p>	8
9.	<p>Study of the topic: <i>The role of the Ministry of Community and Territories Development of Ukraine for the strategic regional development of tourism</i> on the following issues: Structure of the Ministry of Community and Territories Development of Ukraine. Adoption of the State Strategy for Regional Development for 2021-2027 and the impact of its strategic and operational goals on the tourism industry of Ukraine.</p> <p>Опрацювання теми: <i>Роль Міністерства розвитку громад та територій України для стратегічного регіонального розвитку туризму</i> за наступними питаннями: Структура Міністерства розвитку громад та територій України. Прийняття Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та вплив її стратегічних та оперативних цілей на туристичну галузь України.</p>	8
10.	<p>Study of the topic: <i>Local self-government in the system of management of regional tourism development</i> on the following issues: Historical features of the formation and development of local self-government in Ukraine. The system of local self-government in different countries at the present stage. Powers of local self-government authorities in the tourism industry.</p> <p>Опрацювання теми: <i>Міське самоврядування в системі управління регіональним розвитком туризму</i> за наступними питаннями: Історичні особливості становлення і розвитку місцевого самоврядування в Україні. Система місцевого самоврядування в різних</p>	8

	країнах на сучасному етапі. Повноваження органів місцевого самоврядування в туристичній галузі.	
11.	Study of the topic: <i>Strategic regional development of Ukraine's tourism potential</i> Опрацювання теми: <i>Стратегічний регіональний розвиток туристичного потенціалу України</i>	10
12.	Study of the topic: <i>Examples of adaptation of foreign practices of strategic regional development of tourism and recreation in Ukraine</i> on the following issues: The role of international organizations in regulating and managing strategic regional development of tourism. Implementation of international projects in the field of tourism in the regions of Ukraine. Опрацювання теми: <i>Приклади адаптації зарубіжних практик стратегічного регіонального розвитку туризму та рекреації в Україні</i> за наступними питаннями: Роль міжнародних організацій у регулюванні та управлінні стратегічним регіональним розвитком туризму. Реалізація міжнародних проєктів в галузі туризму в регіонах України.	9
РАЗОМ		96

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом.

7. Методи навчання

Методи навчання: лекційні та практичні заняття, самостійна робота студентів згідно з програмою курсу. Заняття проводяться дистанційно із застосуванням платформ для відеоконференцій Zoom, відповідно до Закону України № 2102-IX від 24 лютого 2022 року «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану і Україні»» у зв'язку з воєнним станом, оголошеним на території України через збройну агресію російської федерації проти України; в Каразінському університеті може проводитися навчання у формі змішаного або дистанційного.

За умов дистанційного навчання: лекційні та практичні заняття, написання контрольної та екзаменаційної роботи в ZOOM, Google-Drive, Moodle.

Серед методів навчання переважають: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемно-пошукові та ін.

8. Методи контролю

Експрес-опитування, обговорення, перевірка практичних робіт, поточна контрольна робота, що передбачена навчальним планом, підсумковий контроль (екзамен) на платформі Moodle.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання												Контроль на робота, передбач. навчальним планом	Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1			Розділ 2				Розділ 3								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12				
ПР1			ПР2		ПР3	ПР4			ПР5		ПР6				
7			7	7	7				7	7		18	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Практичні роботи оцінюються за такими критеріями:

1 бал – практична робота виконана фрагментарно, розкриті лише окремі позиції, містить суттєві помилки, оформлена не за вимогами.

2 бали – практична робота виконана не повністю, є помилки у виконанні та оформленні.

3 бали – практична робота виконана не повністю, є несуттєві помилки у оформленні.

4-5 бали – практична робота виконана послідовно, але недостатньо структурована; є певні незначні недоліки (не повністю/неправильно підписано тощо);

6-7 балів – робота виконана правильно, структурована; є розуміння матеріалу, яке включає узагальнені, систематизовані позиції.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для екзамену
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, практичних робіт, самостійної роботи.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Дутчак С. В. Управління регіональним розвитком туризму : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / С. В. Дутчак ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2011. - 135 с.
2. Дутчак С.В. Туристсько-рекреаційні ресурси ландшафтів. – Чернівці. ВД «Родовід», 2014. – 196 с.
3. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні.
http://tourlib.net/books_ukr/kyfjak_2.htm
4. Кіптенко В. К. Менеджмент туризму : підручник / В. К. Кіптенко. -К. : Знання, 2010. - 502 с.
5. Король О. Д. Менеджмент туризму : навч. посібник для студ. вищ. на-вч. закл. / О. Д. Король, М. П. Крачило ; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці: Рута, 2008. - 240 с.
6. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). 3-є видання з переробками та доповненнями / О.О. Любіцева – К.: ”Альтерпрес”, 2005. – 436 с.
7. Управління регіональним розвитком туризму [Текст]: навчальний посібник / Д. М. Стеченко, І. В. Безуглий, Н. П. Турло, С. М. Мархонос; за ред. Д. М. Стеченка. – К. : Знання, 2012. – 456 с.
8. Явкін В.Г. Проблеми географії та менеджменту туризму / Явкін В.Г., Руденко В.П., Король О.Д. та ін. – Чернівці: Рута, 2006. – 260 с.

Допоміжна література

1. Александров В.В. Туризм в системі пріоритетів регіонального розвитку / Александров В.В., Вишневецька О.О., Волкова І.І., Грицак Ю.П., Парфіненко А.Ю. – Х.: Видавництво ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010.
2. Ахмедова О. О. Можливості використання світового досвіду державного регулювання у сфері туризму в Україні. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. Серія «Державне управління». 2016. № 1. С. 32-37.
3. Баженова С., Пологовська Ю., Бикова М. Реалії розвитку туризму в Україні на сучасному етапі. *Наукові перспективи*. 2022. Вип. 5 (23). С. 168–180. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-5\(23\)-168-180](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-5(23)-168-180)
4. Барвінок Н.В. Перспективи розвитку воєнного туризму на території України після закінчення російсько-української війни. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2022. Вип. 18 (2). С. 206–217. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.18.206-217>

5. Бартошук О.В. Моделі розвитку індустрії туризму (зарубіжний досвід). *Держава і регіони*. Серія: Економіка та підприємництво. 2011. № 2. С. 62-68.
6. Бейдик О.О. Україна: стратегія розвитку національного туризму: Навчальний посібник. – К., 2009.
7. Біль М. М. Механізм державного управління туристичною галуззю (регіональний аспект) : наук. розроб. / М. Біль, Г. Третяк, О. Крайник ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Упр. орг. фундамент. та приклад. до-слідж., Львів. регіон. ін-т держ. упр., Каф. екон. політики і фінансів. - К. : НАДУ, 2009. - 40 с.
8. Власенко І.В. Особливості подієвого туризму та її інноваційна складова на Вінниччині. *Економіка і організація управління*. № 1 (45) 2022. С. 5-12. URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/12131-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-24087-1-10-20220522.pdf>
9. Воскресенська О.Є., Фурсов А.М. Event-менеджмент в управлінні розвитком подієвого туризму. *Молодий вчений* № 2 (66) . 2019. С. 248-252. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/2/55.pdf>.
10. Горбань Г.П. Управління регіональним розвитком туристичної галузі: світовий досвід. *Економіка і управління*. 2011. №4. С.110-113. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/gorban2.htm
11. Закон України «Про туризм» від 18.11.2003 р. // ВВР. – 2004.
12. Зарубіна А., Сіра Е., Демчук, Л. Особливості туризму в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022 Вип. 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-14>
13. Любіцева О.О. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник / О.О. Любіцева, В.К. Бабарицька. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 335 с.
14. Лелюк О. Можливості післявоєнного відновлення галузі туризму в Україні. *Географія та туризм: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф.*, 28 лют. – 1 берез. 2023 р. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2023. С. 368–374.
15. Матвієнко Н., Матвієнко В., Денисюк Ю. Управління регіональним розвитком туризму Хорватії. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Сер. Географія. 1(62)/2014. С.64-66. URL: <https://visnyk-geo.knu.ua/wp-content/uploads/2016/04/17-62.pdf>.
16. Моца А., Шевчук С., Серета Н. Перспективи післявоєнного відновлення сфери туризму в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-31>

17. Наумік К. Г., Вовк К. М. Нейроекономічний підхід щодо розвитку івенттуристичної діяльності. *Комунальне господарство міст*. 2017. № 12. С. 33–38.
18. Носирев О., Деділова Т., Токар І. Розвиток туризму та індустрії гостинності в стратегії постконфліктного відновлення економіки України. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2022. Вип. 1 (26). С. 55–68. DOI: <https://doi.org/10.33108/sepd>
19. Панухник О. Інноваційний потенціал регіонального розвитку туризму та рекреації із залученням молодіжного ресурсу: передумови формування та векторність управління. *Галицький економічний вісник*, № 2 (49) 2015. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/49/102.pdf>
20. Парфіненко А.Ю. Подієвий туризм як чинник формування туристичної привабливості міста. *Географія та туризм*. 2015. Вип. 34. С. 144–154.
21. Перегуда Ю., Кривоберець М. Державна підтримка підприємств туристичної галузі в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення. *Підприємництво та інновації*. 2022. Вип. 23. С. 16–20. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/23.3>
22. Проект Плану відновлення України. Матеріали робочої групи «Відновлення та розбудова інфраструктури. Сфера туризму і курортів». URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/nacionalna-rada-z-vidnovlennya-ukrayini-vid-naslidkiv-vijni/robochi-grupi>
23. Регіональний вимір рекреаційно-туристичної діяльності. За ред. В.Ф. Семенова / Монографія, Одеса, Оптимум. 2008. 201с.
24. Рейманн М., Корнус О., Паланг Х., Корнус А. Особливості розвитку туристичної діяльності у Сумській області в умовах війни та перспективи на майбутнє. *Наукові записки СумДПУ ім. А.С. Макаренка*. Географічні науки. 2023. Вип. 2 (4). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7711685>
25. Роїк О.Р., Недзвецька О.В. Шляхи розвитку туристичної сфери України у воєнний період. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія: Економічні науки. 2022. Вип. 46. С. 11–15. DOI: <https://10.32999/ksu2307-8030/2022-46-2>
26. Росоха Р.В. Світовий досвід організації рекреаційно-туристичної діяльності. *Регіональна економіка*. 2002. №3. С.191-195.
27. Саух І.В. Основні проблеми, принципи, стратегії формування та розвитку регіональних туристичних комплексів. *Економіка. Управління. Інновації*. 2013. № 1 (9). С. 23-29.
28. Сіра Е.О., Голубець І.М., Безрученков Ю.В. Післявоєнне відновлення туризму в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2022. Вип. 68. С. 155–158. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct68-27>

- 29.Смаль І.В. Географія туризму та рекреація: словник-довідник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010.
- 30.Смаль І.В. Основи географії рекреації і туризму: навчальний посібник. – Ніжин: Видавництво НДПУ імені Миколи Гоголя, 2004.
- 31.Стратегія розвитку Харківської області на 2021–2027 роки. URL: <https://kharkivoda.gov.ua/content/documents/1026/102538/files/Стратегія.pdf>
- 32.Туристична діяльність: нормативна база / Роїна О.М. Київ:КНТ, 2005.448с.
- 33.Устименко Л.М. Історія туризму / Л.М. Устименко, І.Ю.Афанасьєв. – К.: Альтерпрес, 2008.
- 34.Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія / Н.В.Фоменко. – К.: Центр навчальної літератури, 2007.
- 35.Хитрова О.А., Харитонова Ю.Ю. Стан і тенденції розвитку івент-менеджменту в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Економіка і менеджмент. 2018. Вип. 30. С. 27–31.
- 36.Холодок, В. (2023). Управління туризмом на регіональному рівні в умовах війни та стратегії на майбутнє. *Таврійський науковий вісник*. Серія: Економіка, (16), 206-214. <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.16.27>
- 37.Щепанський Е. В. Механізм державного антикризового управління в туристично-рекреаційній сфері України. Університетські наукові записки. *Часопис Хмельницького ун-ту управління та права*. 2015. №1. С. 284-292.
- 38.Toneva P. I. Studying the impacts of event tourism on the host communities in Bulgaria. *Economic Processes Management: International Scientific E-Journal*. 2017. No 1. URL: http://epm.fem.sumdu.edu.ua/download/2017_1/epm2017_1_5.pdf.
- 39.Recreation Management of Tourist Resorts. 1973. URL: <https://www.e-unwto.org/doi/book/10.18111/9789284412631>
- 40.González-Herrero, A. and Pratt, C. (1998), "Preventive marketing for crisis communications in tourism: Management strategies in the USA and Spain", *Journal of Communication Management*, Vol. 3 No. 1, pp. 9-25. URL: <https://doi.org/10.1108/eb023481>

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Всесвітня туристична організація. URL: [www. tourism.gov.ua](http://www.tourism.gov.ua).
2. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>
3. Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/about/>

4. 2022 National Travel and Tourism Strategy. Official Website of the International Trade Administration. URL: <https://www.trade.gov/national-travel-and-tourism-strategy>
5. National Travel tourism strategy. 2022. URL: <https://www.commerce.gov/sites/default/files/2022-06/National-Travel-Tourism-Strategy.pdf>
6. New Federal Tourism Growth Strategy. URL: <https://ised-isde.canada.ca/site/canadian-tourism-sector/en/new-federal-tourism-growth-strategy>
7. Tourism management. URL: <https://www.sciencedirect.com/journal/tourism-management/>
8. World Tourism Organization A United Nations Specialized Agency. URL: <https://www.unwto.org/news/governments-join-sector-leaders-in-backing-principles-forinternational-code-to-protect-tourists>